

Lühiuudised

Vaata lisaks värsked uudised pea iga päev Harku valla kodulehel www.harku.ee.

Koolimineku taotluse esitamine

Kuni 1. maini ootame koolimineku taotlusi ARNO e-keskkonna (piksel.ee/arno/harku) kaudu. Koolikohustuslik on laps, kes on saanud 1. oktoobriks seitsmeaastaseks. Koolikoha määramisel lähtutakse esmajärjekorras õpilase elukoha lähedusest koolile ja sama pere teiste laste õppimisele samas koolis. Võimalusel arvestatakse vanemate soovidega. Lisainfo: www.harku.ee/1.-klassi-koha-taotlemine või üldharidusspetsialist Reelika Lõhmus (reelika.lohmus@harku.ee). (Reelika Lõhmus, üldharidusspetsialist)

Lasteaiakoha taotluse esitamine

Kuni 1. märtsini oodatakse taotlusi lasteaiakoha saamiseks. Taotlus on võimalik esitada ARNO e-keskkonnas (piksel.ee/arno/harku). Lasteaiakohtade jaotamisel lähtutakse Harku vallas järgmisest: vanus, õdede ja vendade käimine samas lasteasutuses, kodu kaugus lasteasutusest. Esimesed kohapakkumised tehakse hiljemalt 15. aprilliks lastele, kes algava õppeaasta 1. oktoobriks on saanud kolmeaastaseks. Seejärel komplekteeritakse nooremate ja vanemate laste rühmad. Lisainfo: www.harku.ee/lasteaiakoha-taotlemine või alusharidusspetsialist Piret Luik (Piret.Luik@harku.ee). (Piret Luik, alusharidusspetsialist)

Tabasalu kooli 7. klassi lisavastuvõtt

Tabasalu kooli lisavastuvõtt 2023/2024. õppeaastaks 7. klassi kestab kuni 1. aprillini. 7. klassis õpitakse Tabasalu kooli Tabasalu ja Meriküla õppehoones. Elukohajärgse kooli õppehoone määramisel lähtutakse esmajärjekorras õpilase elukoha lähedusest koolile ja sama pere teiste laste õppimisele samas koolis ning võimaluse korral arvestatakse vanemate soovidega. Taotluse saab esitada ARNO e-keskkonnas leiduva põhikooli vastuvõtu taotluse kaudu. Täpsem info kooli kodulehel tk.edu.ee/vastuvott/2-9-klass/ või pöördudes Tabasalu kooli poole tel 515 3077 või e-posti teel kontakt@tk.edu.ee. (HVT)

Vabariigi aastapäev öömatkaga

23. veebruaril toimub traditsiooniline Eesti vabariigi 105. aastapäevale pühendatud öömatk. Jalgsimatmaks on kaks võimalust: kas liituda veidi pikemale rajale, mis algab Muraste kooli juurest (algus kell 18), või koguneda Rannamõisa kiriku juurde (kell 18.30), et seal suunduda rongkäigus Tilgu sadamasse. Võta kaasa latern või tõrvik ja Eesti lipp. Täpsem info Muraste külalseti FB-s ja tel 5848 9661. (Muraste külalseti)

Statistika

Harku valla elanikkonna statistika seisuga 1. veebruar 2023



Eesti maailikooli loodusturismi magistrandid analüüsisid Harku valla võimalusi turismi sihtkohana.

MERIKE PINN

kommunikatsioonispetsialist

Millised on turismi arengut soodustavad ja takistavad tegurid ning soovitusel turismi arendamiseks Harku vallas?

Harku vallaga seotud turismiobjekte on Puhka Eestis veebikeskkonnas 16. Stabiilselt avatud on neist kuus: Väana-Jõesuu rand, Türisalu panga vaatekoht, Tabasalu loodusõpperada, Rannamõisa kirik, BabyBack Ribs Tabasalus ja kohvik Neiborhuud.

Uuring toob esile, et kolm külastatavat objekti on lisatud vahemikus 2020–2022. Need on Suurupi muuseumi külastuskeskus, ÖÖD Hotels Rannamõisa, päevareis Põhja-Eesti rannikualadele, mille vaatamisstatistika mõju on summaarselt 616 vaatamist. Samuti on oluline, et vaatajate hulk on liikunud tõusujoones (~6%), mis näitab inimeste huvi Harku valla objektide vastu.

Harku valla külastatavus

2018. aastal käis Harku vallas 34 819 siseturisti, kellest 50% jäi valda ööbima. 22% külalisi ööbis mujal ja 19% olid päevased külastajad. Kõige enam käidi Harku vallas suvekuudel – juuni, juuli, august. Ent suvekuudel piirkonda ööbima jäämine oli mõnevõrra väiksem kui hooajavälisel kuudel. Kõige väiksem oli külastus jaanuarist märtsini, ent siiski jäidis rohkem ööbima.

Keskmine siseturisti kulutus mitmepäevasel reisil 2019. aastal oli 133 eurot, keskmine välituristi kulutus 265, konverentsiturismi välisdelegaadil 886 eurot.

Kus end turundada?

Harku valla turismiettevõtjad turundavad oma teenuseid ja tooteid erinevalt. Enamjaolt kasutavad nad selleks VisitEstonia, VisitHarku ja Eesti Maaturismi ühingu andmebaase. Samuti kasutatakse turundamise eesmärgil sotsiaalmeediat.

Uuringu käigus tehtud intervjuudest selgus, et on ettevõtteid, kes ei vaja enda turundamiseks olemasolevaid andmebaase. Need ettevõtjad reklaamivad end passiivselt, n-ö suust suhu meetodil, kus teenust või toodet ostnud inimesed soovivad edasi ettevõtet oma tuttavatele. Üks ettevõtja tõi esile, et objektide reklaami-

Uuring: kas ja kuidas arendada Harku vallas turismi?



Harku kanti sobib hästi loodusturism. / Foto: Shutterstock

mine peab olema tasakaalukas. Näiteks tõi ta militaarse objektid, kus talvituvad nahkhiired. Kaitsealuste liikide pesitsust häiritaks, kui intensiivse turismi reklaamimise tagajärjel hakataks tegema giidituure ka talvel.

Küsitlusest selgus, et kohalik elanikkond pooldab turismi arengut, kui see on hästi korraldatud ega põhjusta rahvamasside kogunemist. Harku valla sisemisteks tugevusteks peeti, et kogukond on väike ja üksteist tundev ning huvirühmade ja uute elanike kaasamisega on suhteliselt lihtne turismitegevust algatada. Hoolika planeerimise ja tõhusa juhtimise korral võib turism aidata säilitada piirkonna keskkonda ja kultuuripärandit. Turism parandab taristut ja kohalike elanike arusaamist keskkonnaprobleemidest. Samuti aitab turism toetada jõupingutusi looduslike, kultuuriliste ja ajalooliste ressursside kaitsmiseks. Oluline ressurss on ka turistide käitumise kujundamisel, suurendades haridustaset, levitades lugupidavat, inimlikku suhtumist kohalikesse, loomadesse, taimedesse ja on üldiselt paindlikum. On vaja ühendada mõlemad mõjutamisvõimalused, sest kumbki eraldi ei anna soovitud tulemust.

Ka kohalik vajab vaheldust

Intervjuudest tuli väga selgelt välja, et inimesed sooviksid siiski ka oma kodukohas käia rohkem väljas söömas ja mõ-

nikord ööbida hotellis. Üks väga värvikas näide: "Soovin oma mehega minna mõnikord kodust välja hotelli enda lähedal, aga ei saa, sest puudub võimalus. Tuleb sõita Tallinna."

Inimesed sooviksid teha turismi suurendamiseks üritusi ja oleksid nõus ka neid korraldama. Sestap arvati, et vallas peaks olema inimene, kes seda kõike eest veaks.

Oluliseks peeti seiklusmatku Peeter Suure merekindluse radadel. Ettepanekuna toodi esile rannajoone retkede ja rabapäevade korraldamist ning kasutada valla elavdamiseks juba toimuvaid kohvikupäevi ja avatud aegade tegevusi.

Pisikesed, aga olulised asjad

Intervjueritavates tekitas arusaamatust kohalike giidide tegevus – sellekohane info on puudulik. Ei olda teadlikud, kes milliseid giidituure korraldab. Jätkuma peaks kindlasti ajaloo retked ja kohaliku kultuuriloo teekonnad. Nii mõnigi mainis, et kohalikel vaatamisväärsustel puuduvad korrektsed infotahvlid ning suunad või viidad: "Teinekord ei tea ise ka, kuhu poole siis minema peaks." Lisati sedagi: "Nii tore oleks ju jalutada pikki vahemaid mööda jõekallast, aga paraku ei saa, sest serv ja jõekäärud on vee piirini ja eravaldusteks vaid."

Uuringus tõdetakse, et Harku vallas on potentsiaali eduka turismisihtkohana.

Looduskaunis keskkond, rikkalik pärandikultuur ja Tal-

Kokkuvõte

Intervjueritavate ettepanekuid:

- korraldatud loodus- ja matkarajad;
- turismiobjektide edasiarendamine;
- majutus- ja toitlustustevõtete olemasolu;
- kogukonda, ettevõtjaid ja valda ühendav turismikeskus;
- roheline ja sõbralik elu- ja looduskeskkond;
- rohkem avalikke randu;
- kindel koostöövõrgustik ja tugevad sotsiaalsed sidemed ettevõtjate, kohalike ja valla vahel;
- tugev ja motiveeritud turismiasjaline, kes saab uusi ja innovaatilisi teadmisi, mida kasutab piirkonna turismi arendamiseks;
- Harku valda toovad kasumit turistid, kes plaanivad pikemaks jääda.

Kui neid planeeritud tegevusi ellu viia, siis tulemusse võiks kujuneda:

- paraneb kommunikatsioon valla ja ettevõtjate vahel;
- paraneb kohalike elanike ja ettevõtete kaasatus turismiarendusse;
- suureneb kogukonnatunne;
- valla turismiobjektide populaarsuse kasv;
- korraldatud taristu kaudu kohaliku elanikkonna rahulolu suurenemine.

linna lähedus annavad mitmekülgsed võimalusi turismi arendamiseks konkureerimaks teiste sihtkohtadega. Vaja oleks välja töötada tooted ja teenused, mida pakkuda ja kuidas jõuda külaliseni.

Esile toodi ka kohaliku katvusorganisatsiooni loomine, mille eesmärk oleks turismisektori eestvedamine ja arendamine koostöös era- ja kolmanda sektoriga.

Töö koostasid Eesti maailikooli loodusturismi õppekava I kursuse magistrandid ajavahemikus september 2022 – jaanuar 2023, õppeaine "Loodusturismi ruumiline planeerimine" raames.



Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtuajad. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega teenistujate telefoni ja e-kirja teel.



VÄLJAANDJA
Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Tel 5556 5434, e-post vallaleht@harku.ee
Vastutav toimetaja Merike Pinn, tel 505 4894,
e-post merike.pinn@harku.ee
Küljendaja Nigul Treimann

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kahe tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

REKLAAM JA MÜÜK

tel 5556 5434
e-post vallaleht@harku.ee

TRÜKK

AS Printall

Taotlusvoor on sel aastal avatud 1. veebruarist 3. aprillini.

BRIGITA PERM
keskkonnaspetsialist

2023. aasta hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud



Toetuse saamiseks peab majapidamine asuma hajaasustusalal. / Foto: Pixabay

Programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ja seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades. Eesmärgi saavutamiseks toetatakse programmist majapidamiste vee- ja kanalisatsioonüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi. Hajaasustuse programmi rahastatakse Eesti riigi ja kohalike omavalitsusüksuste eelarvest ning toetus on kuni 67% konkreetse toetusprojekti abikõlblikest kuludest.

Programm sai alguse 2014. aastal, senini on Harku vallas toetust saanud 57 projekti peale kokku 46 majapidamist (9 majapidamist on saanud toetust mitmele valdkonnale). Projektide raames on 16 majapidamist rajanud suurkaevu ja paigaldatud on 23 biopuhastit või septikut koos imbväljakuga. Ülejäänud projektide kaudu on toetust kasutatud salvkaevu rajamiseks, vee pumpamiseks või puhastamiseks, veetorustiku rajamiseks, reovee kogumismahuti paigaldamiseks, juurdepääsutee

rajamiseks või korrastamiseks. Harku vallas on aastate jooksul esitatud taotlusi eri mahus: kõige vähem esitati nõuetele vastavaid taotlusi 2019. aastal, kui nõuetele vastas vaid kolm taotlust. Kõige rohkem taotlusi esitati 2021. aastal – kokku 13 avaldust. Olenevalt aastast ja eelarverahast on aastast saanud toetust kolm kuni kümme projekti.

Millised on programmi tingimused?

Toetuse saamiseks on oluline, et majapidamine asuks Harku valla üldplaneeringu kohaselt hajaasustusalal ja seal elatakse, mitte alles ei plaanita

sinna elama minekut. Seetõttu on soovitatav enne taotluse esitamist ühendust võtta ja uurida, kas majapidamine ja kavandatav tegevus sobivad hajaasustuse programmi.

Taotluste kontrollimise raames tutvutakse kohapeal majapidamise seisukorra ja kitsaskohtadega, mida projektiga soovitakse lahendada. Seejärel hinnatakse projekte hindamisjuhendi alusel ja moodustatakse pingerida, kus eespool olevate projektide taotlused rahuldatakse.

Taotlusi hakatakse hindama pärast taotlusvooru sulgemist aprillis-mais ja toetuse saamine selgub juunis-juulis. Toetus

ei saa mitte kõige kiiremini esitatud taotlused, vaid majapidamised, kus lahendatav probleem on suurem võrreldes teiste taotlejatega.

Kes saavad toetust taotleda?

Taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega tuleb esitada paberil või digitaalselt allkirjastatuna Harku vallavalitsusele. Toetust saab taotleda füüsiline isik, kes elab selles majapidamises, millele toetust soovib, ja taotleja elukoht on ka rahvastikuregistri andmete järgi selles majapidamises, millele toetust taotleb (vähemalt alates 1. jaanuarist 2023). Projekti maksimaalne toetus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot. Taotleja ja kaastaotleja oma- ning kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Hajaasustuse programmi programmdokumendi ja taotlusvormid leiata Harku valla ning riigi tugiteenuste keskuse kodulehelt. Harku valla poolne programmi kontaktisik on Brigita Perm, brigita.perm@harku.ee, tel 5880 1238.



VOLIKOGU ISTUNGILT:

26. JAAANUARI ISTUNGI KOKKUVÕTE

Vallavolikogu istung toimus Harku vallamajas, istungit juhatas volikogu esimees Mart Eensalu.

Istungil võeti vastu Harku valla 2023. aasta eelarve.

Moodustati riigikogu valimistel hääletamise korraldamiseks ja hääletamistulemuste kindlaks tegemiseks jaoskonnakomisjonid (Tabasalu, Harkujärvel, Murastes) ja nimetati komisjonide esimehed, liikmed ja asendusliikmed.

Harju maakohu pöördumisest tulenedes valiti kaheksa rahva-kohtunikandidaati, kes esitatakse kohtule rahva-kohtuniku ametisse nimetamiseks.

Muudeti vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajate töötasustamise aluseid, töötajate palgakasv on keskmiselt 15%.

Tunnistati kehtetuks Harku vallavolikogu 25.10.2012 määrus nr 18, mis reguleeris korterelamuid haldavatele isikutele valla eelarvest rahalise toetuse taotlemise, määramise, maksmise ja toetuse kasutamise üle järelevalve tegemise tingimusi ja korda.

Esimese lugemise läbis valla jäätmekava aastateks 2023–2027.

Nimetati volikogu esindajad valla üldhariduskoolide hoolekogusse ning huvihariduse ja noortetöö sihtasutuse nõukokku.

Muudeti vallavolikogu alalise majanduskomisjoni koosseisu ja moodustati ajutine komisjon, mille ülesanne on valla põhimääruse muutmiseks vajalikud tegevused.

Arutati projektis "Kujundame Euroopat koos kohalike omavalitsustega" osalemist. Volikogu otsustas osaleda ja nimetas valla esindajaks volikogu liikme Ott Kasuri.

Ehituse ja planeeringute valdkonnas algatati kaks detailplaneeringut.

Vaila külas Naage tee 67 ja Naage tee 69 maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu eesmärk on selgitada välja võimalused varem kehtestatud Vaila külas Naage tee 67 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu ning Vaila külas Tiigotsa maaüksuse detailplaneeringu ümberplaneerimiseks, sooviga liita kinnistud ja määrata ehitusõigus üksikelamu ja neid teenindavate abihoonete püstitamiseks ning juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine.

Tabasalu alevikus Tammede allee 39 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise eesmärk on varem kehtestatud Tabasalu aleviku põhjaosa 2. kvartali detailplaneeringu ümberplaneerimine Tammede allee 39 maaüksuse kohta sooviga täpsustada hoonestusala ja ehitusõigust ning juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine.

Liikva külas Loometsa maaüksuse detailplaneering otsustati jätta algatamata.

Head valla pensionärid!

TÄHISTAME PIDULIKULT EESTI VABARIIGI 105. SÜNNIPÄEVA



21. veebruaril algusega kell 16

toimub Eesti Vabariigi 105. aastapäevale pühendatud

KONTSERT

Tabasalu Muusika- ja Kunstikooli saalis

(Kooli 9a, Tabasalu, endine TÜGi algklasside maja, vana TÜGi saal)



Tervituskõne vallavanem Katrin Krauselt. • Kontserdil esinevad meie oma valla solistid, ansamblid, lastekoor ja puhkpilliorkester Tabasalu Muusika- ja Kunstikoolist. • Pärast kontserti tee- ja kohvilaud suupistete ja sünnipäevatoridiga.

BUSSIGRAAFIK:

Buss 1	Naage	14.42	Mäe peatus, Adra	14.35
Harku - Harkujärve - Tabasalu	Vääna-Jõesuu	14.45	Männi peatus, Humala	14.40
Harku mäel (suunaga Tallinn)	Vääna-Viti	14.50	Metsaküla	14.47
Harku keskus (Instituudi 5)	Kivi tee	15.00	Kumna mõis	14.52
Bioloogია bussipeatus (suunaga Tallinn)	Tuletorni	15.03	Tutermaa (suunaga Tallinn)	14.57
Harkujärve bussipeatus	Suurupi teerist	15.08	Kruusaaugu	15.05
Kiriku peatus	Muraste	15.12	Vääna	15.10
Alasniidu tee	Ranna tee (Kolmiku)	15.15	Liikva	15.15
Oja tee (Pars)	Maasika	15.20	Tuulepesa	15.20
Tabasalu kool (majade pool)	Tabasalu kool (Vahtra tn)	15.30	Rannamõisa kirik	15.22
			Rannamõisa	15.25
			Tabasalu kool (Vahtra tn)	15.30
Buss 2	Buss 3			
Metsakool - Suurupi - Tabasalu	Loigu - Kumna - Vääna - Tabasalu			
Metsakool	Loigu	14.20		
Türisalu	Kadaka peatus, Adra	14.25		
	Jüri peatus, Adra	14.30		

* Kohal olla bussipeatuses 10 minutit varem. • Info tel 5332 7907 (Tiia Spitsõn, valla sotsiaal-ja tervishoiuosakonna juhataja)



Tule Eesti Vabariigi 105. aastapäeva pidulikule lipuheiskamisele

Harku vallamaja lipuplatsile 24. veebruaril kell 7.50

Aastapäeva tervitused ütlevad vallavolikogu esimees ja vallavanem. Pidulikust lisavad koorid, orkester, rahvatantsijad ja üllatuskülalised!

Kehakinnituseks kiluvõileivad ja soe jook.

TUNNUSTUS

28. jaanuaril jagati Tallinna muusika- ja balletikoolis aasta arhitektuuripreemiaid ja tunnustati parimaid arhitektuuriobjekte ja -tegijaid.

ULVI PÖLLU
konsultant

Eesti sisearhitektide liidu aastapreemia Tabasalu kooli ja spordihoone sisearhitektuuri eest pälvisid Raul Tiitus ja Tarmo Piirmets disainibüroost PINK OÜ. Nende töö puhul toodi eeskätt välja Tabasalu põhikooli eripära, kus on pesa tüüpi ruumikooslused ja ühte pesa kuulub kolm klassiruumi, garderoob ning puhkeala. Tänu sellele on igal klassil oma koht, kus olla ja toimetada.

Kogu hariduslinnaku, sh Tabasalu uue koolimaja ehitamine oli Harku valla jaoks suurprojekt, seepärast palusin sisearhitektidel Tarmo Piirmetsal ja Raul Tiitusel veidi lähemalt omavahelisest tööjaotusest rääkida. Tarmo sõnul on Pink sisearhitektuuriga tegeleenud juba päris mitukümmend aastat ja neil on koostöö küllalt orgaaniliselt jagatud, st nad proovivad tööd jooksvalt jagada. Seekord oli pigem nii, et Tarmo tegeles üldise kontseptsiooni, siseruumide üldilme ja ehitusaegse kontrolliga. Rauli fookus oli pigem sisustusel ja sellega seotud küsimustel.

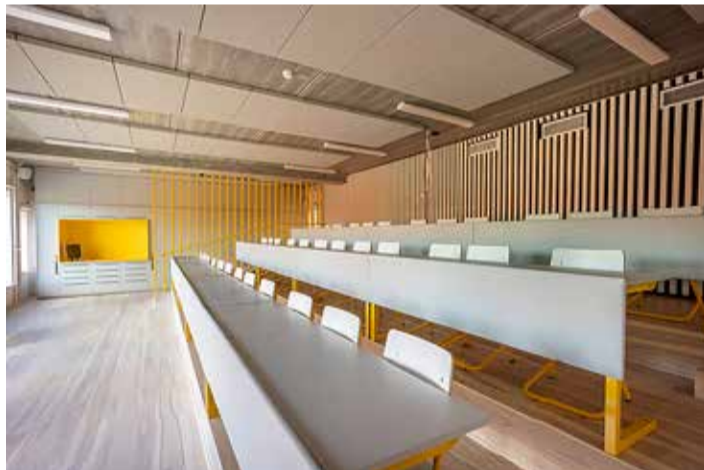
Nii Rauli kui Tarmo hinnangul sujus kõik üllatavalt hästi ja suurem osa ka projekti kohaselt, seega ei pidanud töö käigus olulisi muutusi tegema ning neile okast hinge ei jäänud. Meeste sõnul oli koostöö eri osapoolte vahel hea, just selline, nagu olema peab – tellija (vald), kasutaja (kool), ehitaja ja loominguline kollektiiv. Tellija varustas neid oma soovidega ja jättis loomingulistes küsimustes otsustusõiguse asjatundjatele. Loominguline pool jäi rahule ja nad loodavad, et ka ülejäänud osapooled.

Minu küsimusele, millised olid suurimad väljakutsed ja millised olid lemmikosad selle

Tabasalu kooli sisearhitektuur pälvis tunnustuse



Vaade läbi mitme korruse. / Foto: Tõnu Tunnel



Tabasalu kooli klassiruum. / Foto: Arno Mikkor

töö juures, vastab Tarmo järgmist: "Lemmikud olid ilmselt suuremad ruumid – astmeline aatrium hoone keskel ja üllatavalt ka spordisaal. Viimane

ei ole tavaliselt väga huvitav teha – spordisaalid on tavaliselt küllalt tehnilised ja kõledad. Seekord tundus, et spordisaal sai küllalt kodune ja sõbralik

koht. Üle jõu käivaid väljakutsed ei olnud, va see tavaline – kiire projekteerimisaeg."

Spordisaal on pälvinud palju kiidusõnu ja seda mitte ainult spordirahvalt. Kui Kristjan Järvi oma kontserdi selles saalis korraldas, siis oli Järvi koos teiste muusikutega, aga samuti helimehed vaimustus sellest, et saali ehitusel oli mõeldud muu hulgas ka akustika peale, mis omakorda võimaldab seal erinevat laadi üritusi läbi viia.

Ise ei ole Tarmo ja Raul koolipersonalilt ja õpilastelt veel tagasisidet tehtu kohta küsinud. "Võib-olla ongi hea natuke oodata, kuni inimesed keskkonnaga harjuvad. Siis oleks küll hea veidi kuulata, mida inimesed arvavad ja sellest tulenevalt saan oma loomingu ja arusaamu kohendada," mõtiskleb Tarmo Piirmets.

Lisaks sisearhitektidele olid hariduslinnaku valmimisega seotud: arhitektuur Andro Mänd (Hoov AB), Pelle-Sten Viiburg (Doomino Arhitektid); projektimeeskond Brigit Palk, Anni Kotov; maastikuarhitektuur Kaie Kuldkapp (Nüüd Arhitektid).



Spordisaal. / Foto: Arno Mikkor



11. veebruaril kell 11
Tabasalu keskuse pargis

STARDI SAAB HARKU VALLA LIIKUMISAASTA

Tule kaema – üllatusesineja
Artistic Flow Studio tuleshow
ja elavad skulptuurid

Osaleme üle-eestilises aktsioonis **Eesti Suurim Süda** ja kohapeal teeme sellest drooni-foto

Päeva juhib
Leino Einer

Avatud Tabasalu keskuse taluturg

Kaasaloojatele pakume sooja teed ja murevaba elamust värskes õhus! Aktiivsematele auhinnad!

Miniskulptuurid - ole valmis kaasa lööma lumelinna ehitamisel kui tali taeva ei jää





Tabasalu keskus



TABASALU TALUTURG

Tabasalu – Kakumäe – Naissaare – Suurupi akvatooriumis on nii mõndagi allveearheoloog Vello Mässi eestvedamisel leitud, kaardistatud ja merepõhjast välja toodud.

HEINART PUHKIM

ajaloolane

Vello Mäss on üles kasvanud õpetajate peres ja koolis käinud Rannamõisas. Vanemate ametikorter oli vanas, tsariaegses, aga Vello käis koolis eestiaegses uues koolimajas. See kõrge viilkatusega hoone, kus praegu vallakorterid ja ootab kordategemist. Ema oli Rannamõisa ja isa Haabersti koolis õpetaja. Jacques-Yves Cousteau populaarsetest allveefilmidest inspireerituna meisterdas Vello lapsepõlves koos sõbraga allveearvustuse, mida Tabasalu panga aluses rannikumeres 1950. aastatel ka katsetati. Paarkümmend minutit pärast akvalangidega merreminekut arreteeris nad süüdistatuna Rootsi põgenemise katses Nõukogude piirivalve. Koos vanematega kinnitati võimudele allkirjaga, et rohkem nad merele ei lähe ja allveeasjandusega ei tegele. Aga mere kutse jäi.

Aastatel 1958–1962 õppis Vello Mäss Tallinna kalandustehnikumis laevajuhtimist. Seejärel oli tüürimees külmutuslaevadel, kapten Läänemere kalatraaleritel ja lõpuks Kirovi kalurikolhoosi laevastiku pekapten.

Mare ja kapten Mäss

1978. aastast hakkas lihtsa akvalangi ja hiljem juba tuukrivarustusega merepõhja uurima. Kümme aastat hiljem sai palgale meremuuseumi. Hakkas eest vedama ja tagant tõukama allveearheoloogilisi uurimistöid. Kaastöölised ja konsultandid olid mereajaloolane Bruno Pao ja arheoloog Vello Lõugas. 1980 asutati me-

Merekaru hakkas allveearheoloogiks



Vello Mäss uurimislaeva Mare roolikambris. / Fotod: Vello Mäss ja meremuuseumi kogud

remuuseumi juurde allveearheoloogia klubi Viikar, mis ühendas juba laiemalt selle ala entusiaste. Paari aasta pärast hangiti muuseumile Pärnast vana kalatraaler uurimislaevaks. Laevale pandi nimeks Mare ja kapteniks sai Vello Mäss. Meremuuseumi allveearheoloogia osakonna juhi ja uurimislaeva kaptenina tegi Vello Mäss oma elutöö. Ligi neljakümne aasta jooksul uuris ta läbi Eesti rannikumere põhja. Kaardistas seal leiduvat. Käis akvalangisti ja tuukrina merepõhjas ja tõi üles hinnalisi leide. Oli uurimistöde korraldaja.

Harku kandi merepõhja leiud

Harku valla inimestele pakub loomulikult suuremat huvi, mis meie kandi merepõhjust leitud ja mis seal praegu veel peidus on.

Korduvalt on näiteks läbi



Jäälõhkuja Pjotr Veliki laevamudel Göteborgi muuseumis.

uuritud ja merepõhjas käidud seal leival mootorpurjekal, eestiaegsel puitplankudest kerega laeval Jaen Teär, mis uppus 1945. Laev vedas Tallinnast Saaremaal asunud Nõukogude vägedele sõja- ja muidu moonna. Isegi suusad olid lastis. Puksiiris veeti laeva läbi merejää, mis lõikas läbi kereplangud ja laev uppus. Või oli koter-

manniks laevale nime andnud legendaarne omaaegne Kuresaare merekooli juhataja vetevaim.

Veel on siinkandis merepõhjas 1943 miini otsa sõitnud ja uppunud Saksa kaubalaev Bungsberg ja 1917 samal põhjusel põhja läinud tsariaegne võimas jäälõhkuja Pjotr Veliki. Meremuuseumi töötaja-

na oskas Vello Mäss hinnata teiste allveesukeldujate tööd. 2004. aasta suvel avastas Tallinna merendusajaloo huviline harrastussukelduja Andrei Ossiptšuk Suurupi poolsaare lähisel sonariga merepõhja uurides väikese laevavraki, mille ümarate vormidega kujutis vanematüübilisele meresõidulasele viitas. Leid oli nii unikaalne, et selle uurimisel jätkus tööd paljudele sukeldujatele ja allveearheoloogidele.

Ühiste jõududega tehti kindlaks, et see kaldast mitme kilomeetri kaugusel ja 34 meetri sügavusel leibav 17,5 meetri pikkune ja 5,5 meetri laiune kahemastiline nn galiot-tüüpi Hollandi kiirpurjekas on 18. sajandi esimese veerandi aegne merealus. Selle vaat et luksuslaeva last olid paepaadid, siitkandi hinnaline ehitusmaterjal, mis ilmselt oli teel mõnda Põhja-Euroopa sadamalinnas. Selliseid, aga suuremaid purjelaevu kasutati sel ajal palju Kagu-Aasia riikides, India ja Hiinaga kaubavahetuseks. Suisa Hollandi võimas Ida-India Kompanii oli selleks otstarbeks loodud. Suurupi merepõhjust leitud purjekalt üles toodud leiud, portselanist ja fajansist maalitud lauanõud, tee- ja alustassid on osaliselt kindlasti Hiina päritolu. Mõndagi ka Hollandis valmistatud. Kuigi laevavrakki on tugevalt kahjustatud kalapüügiraalide mööda merepõhja vedamisega, siiski üht-teist hinnalist säilinud ja praegu hoiul meremuuseumis.

Otsimine ja leidmine

Vello Mäss on olnud abiks ka naabrite laevade otsimisel ja

leidmisel Soome lahe põhjast. Näiteks lätlaste ajalooline jää-lõhkuja Kristjanis Valdemars 2008. ja leedulaste sõjalaev Prezidentas Smetona 2006. aastal. Ka soomlaste valvelaev Uisko on 2008. aastal tema leitud. Kahjuks on seniajani leidmata 1941 siinkandis koos meeskonnaga kadunuks jäänud Eesti allveelaev Kalev. Aga see töö jääb juba uutele tegijatele.

Kõik me teame Tallinnas Reidi – Pirita tee alguse ääres seisvat soomuslaev Rus-salka 1893. aasta hukule pühendatud ja Amandus Adamsoni loodud mälestussammast. Läks 110 aastat ja alles 2003. aastal leiti Vello

Mässi juhtimisel Soome lahe keskelt 74 meetri sügavuselt põhjamudast peaaegu püstloodis seisev selle laeva vrakk. Tööd tegi rahvusvaheline meeskond. Nüüd on küll Vello Mässi elutöö kuhjaga täis.



Suurupi purjekaga Hollandi taldrik.

Kohtumine



- 19. veebruaril kell 14.30 kohtub Vello Mäss huvilistega kohvikus Neiborhuud. Jutud ja slaidid sellest, mida huvitavat on meie kandi merepõhjas ja mis seal leitud. Müügil Vello Mässi raamatud. Kohalikud mere- ja sadamaentusiastid on samuti lubanud kohale tulla. Olete oodatud! Andke palun kohvikule tulekust teada.

Käbi ei kuku kännust kaugemale, kuid lendab kõrgemalt

Tabasalu kooli teivas-hüpperekord püsis ületamatuna pea 31 aastat, aga nüüd on see alistatud.

Paul Oskar Tomberg ületas isale kuulunud rekordi, hüpates 29. jaanuaril Eesti noorte ja täiskasvanute talvisel klubide karikavõistlusel 4.25 m.

RAUL TOMBERG

Tabasalu ujumisklubi



Tabasalu gümnaasiumi uue teivashüpperekordi hüpanud Paul Oskar Tomberg. / Foto: erakogu

Juba eelmisel suvel oli rekord käeulatuses – kehaliselt tehtav, kuid vaim polnud veel valmis. Nimelt ilmneb teivashüppes sageli fenomen, kus lati kerkimisel kõrgemale kui teiba hoidepunkt, ei piisa ainult kiirusest, jõust ja hüpp-

petehnikast, vaid sportlasel tuleb hakata ületama ka peas olevaid hirme ja kõhklusid.

Kuidas on võimalik, et teivashüpperekord püsis nii kaua, eriti veel olukorras, kus tolleaegse taristu võimalusi ei anna praegusega võrreldagi? Põlised

vallaelanikud vast mäletavad, et kergejõustikutreeningud toimusid 30 aastat tagasi Tabasalus tingimustes, kus nüüdne spordihoone veel ei olnud valmis, kooli staadion oli asfaltkattega ning vaid osaliselt kummiplaatidega kaetud, rää-

kimata olematust teivaste valikust ja muust inventarist.

Nii imelik kui see ka ei tundu, tuleb tunnustada, et kergejõustiku harrastamiseks olid Tabasalus sel ajal mitmeski mõttes paremad olud kui nüüd ja seda tänu entusiastlikule treenerile Enn Roosile. Tabasalu kooli algusaastail käisid õpilased kehalise kasvatus tundides läbi porise teelõigu (praegune Nooruse tänava pikendus) koolist umbes kilomeetri kaugusel nn kaarhallis. Selles oli puitpõrandaga spordisaal, kus peale pallimängude toimusid treener Enn Roosi kergejõustikutreeningud. Saalis sai hüppealadest harrastada kõrgust ja teivast, joosta sai ka tõkkeid. Teivast küll väga kõrgele hüpata ei saanud, sest laekonstruktsioonid seadsid piirid, kuid sees harjutamise võimalused olid suurepärased.

Ja teivast said hüpata kõik, kes tahtsid.

Visadust ja kannatlikkust

Teivashüpet peetakse kergejõustikualadest tehniliselt üheks keerukamaks. Kõrgele hüppamiseks on vaja kannatlikku meelt, regulaarselt harjutada ja suurt tahet. Tulemused ei tule kergelt, vahel isegi mitte siis, kui usinalt treenida. Mee-nub treener Enn Roosi ütles, millega ta noori kergejõustiklasi innustas: “Tuleb osata oma aeg ära oodata!” See tähendab, et kui sead eesmärgid ja nende saavutamise nimel järjepidevalt tööd teed, küll siis tulemusedki tulevad varem või hiljem.

Kooli uue teivashüpperekordi hüpanud Paul Oskar õpib Tabasalu koolis 9. klassis, kergejõustikutreeningutel käib

Tallinnas Audentese spordiklubis treener Mikk-Mihkel Arro juures ja lisaks harjutab teivashüpet isa juhendamisel. Ilmselt tekib enne kooli lõpetamist võimalusi teivashüpperekordit veelgi kõrgemale nihutada ja püüda ületada teisi kooli kergejõustikurekordid.

Tabasalus saab kergejõustikuga tegeleda Tabasalu kergejõustikuklubis treener Anu Teesaare juhendamisel ja Tabasalu ujumisklubis multisportirühmas treener Raul Tombergi juhendamisel, kus harjutame ja võistleme peale ujumise ka kergejõustikus ning teistel spordialadel. Mõlema klubi treenerid on treener Enn Roosi õpilased.

Tabasalu koolil on kergejõustikus üle 30 aasta vanuseid ületamist ootavaid rekordeid veel küllaga!

SPORT & HARIDUS



Alan Nahk



Anette Salei



Dinars Ekharts



Anne-Grethe Pajuviidik



Romet-Markus Adamson



Tristan Pajo



Melani Lisandra Kõrran



Rihard Kristjan Kristel

Ajakiri Jalka avaldas jaanuarikuu numbris aasta parimad 15 kategoorias. JK Tabasalu võitis aasta klubi tiitli, tunnustust pälvisid ka paljud mängijad.

JK Tabasalu paistab jalgpalli aasta tegijate seas silma

kümnesse või näitasid veenvat minekut.

Kui esindusmeeskond saavutas esiliiga B tasandil 2. koha, siis sarnase saavutusega sai hakkama ka 17-aastane ründaja Tristan Pajo. Nimelt skooris klubiga 2017. aastal liitunud Pajo end väravaküttide edetabeli teisele reale – 2022. aasta noos 30 tabamust. Peale selle pälvis Pajo esiliiga B parima mängija tiitli. Kokku on treener Riho Pilli käe all alustanud Pajo teinud Tabasalu esindusmeeskonna sargis skoori 49 korral.

Esiliiga B väravaküttide edetabelisse mahtusid veel Alan Nahk (15 väravat) ja Dinars Ekharts (14). Mõlemad pallu-

rid on Tabasalus pallinud peamiselt treener Risto Sarapiku käe all, kes on viimastel aastatel kandnud hoolt esindusmeeskonna eest.

Ekharts näitas eelmisel hooajal eriti head minekut Evald Tipneri karikavõistlustel, kui kaks matši töid koguni 12 tabamust. Kokku on Läti passiga ründaja teinud Tabasalu esinduse sargis skoori 55 korda. Hooaja keskel siirdus 20-aastane Ekharts aga Saksamaale, mistõttu jäi siinsete uute tippude vallutamine pausile.

Üks selline tipp oli oktoobrikuine Tipneri karikamäng Premium liigas ehk kõrgeimal tasandil mängiva Nõmme

Kalju FC-ga, mis lõppes JK Tabasalu 1:0 võiduga. Kaheksandikfinaali ainsa tabamuse saatis vastase võrku Märten Subka, samal ajal tegi teisel puurisul hiilgavat tööd toona alles oma 21. sünnipäeva oodanud Rihard Kristjan Kristel.

Esindusnaiskonna debüüt-hooaeg naiste meistriliigas lõppes neljanda kohaga. Tiimi suurimaks skoorijaks tõusis 16 väravat löönud Anne-Grethe Pajuviidik, kes paigutus meistrivõistluste väravaküttide esikümnes kaheksandale pulgale. Pajuviidik kasvatas oma saldot mullu ka karikavõistlustel, saades kirja kuus tabamust. Kümnekond aastat tagasi treener Martin Tšegodajevi käe all

alustanud ja vahepeal teistes klubides mänginud Pajuviidik on Tabasalu esinduses saanud kokku kirja 54 väravat.

Head hoogu näitas 17-aastane Anette Salei, kes lõi naiste meistriliigas 24 kohtumisega 13 väravat, lisaks kaks tabamust karikavõistlustel. Salei toimetamised ei jäänud teistelegi varju – hooaja parima mängija valimisel jagas ta 8.-9. kohta. Noorele ääreründajale oli tegemist alles kuuenda hooajaga meistrivõistlustel, sealjuures teisega naiste liigades. Kokku on treener Tšegodajevi käe all treeninud Salei saanud kirja 27 väravat.

Veelgi korralikumaid lövihüppeid tegi mullu suvel

oma 15. sünnipäeva tähistanud Melani Lisandra Kõrran, kelle viies hooaeg Eesti meistrivõistlustel oli eriti kaalukas: noor puurivaht valvas esindusnaiskonna väravat 15 duellis, millest saadi üheksa võitu ja kaks viiki.

Duubelmeeskond sai II liiga lõuna/lääne piirkonnas küll 10. koha, kuid väravaküttide edetabelisse skooris end ka üks Tabasalu pallur. Nimelt lõi 18-aastane Romet-Markus Adamson 12 väravat, mis töid tasuks viienda tabelirea. Kokku on 2018. aastal Tabasallu treener Alan Arruda käe alla pallima asunud Adamson teinud duubli ja esinduse eest skoori 28 korral.

JK TABASALU TURUNDUSTIIM

Heal tasemel debüüt naiste meistriliigas, tõus meeste esiliigasse ja tubli töö noortega kindlustasid JK Tabasalule aasta klubi 2022 tiitli. Varem on aasta klubi tiitel võidetud 2018. aastal, kui tunnustust väärtsid suur publikuarv, noortetöö ja kogukonna kasvatamine.

Eelmisel hooajal paistsid positiivselt silma ka paljud JK Tabasalu mängijad, kes skoorisid end meistrivõistluste esi-

Tabasalu ja Osaka – nii kaugel, kuid nüüd nii lähedal

Ühes Tabasalu peres õpib vahetusõpilasena tüdruk Jaapanist. Kuidas suurlinnast Osakast pärit Hana Eesti eluga kohanenud on?

SILLE ROOTS

Minu öde läks vahetusaastale 27 aastat tagasi ja praegu pole ta Eestisse tagasi tulnud. Mina käisin kolmel vahetuskuul ja sealt kogetu saadab mind siiani. Tol ajal oli elu piiri taga muidugi hoopis erinev kui Eestis ja õppida oli palju. Meie pere tütar on olnud vahetusõpilane Ameerika Ühendriikides ja jäi väga rahule. Sellega kaasneb iseseisvumine ja hakkamasaamine, lisanduvad sarnase kogemusega noorte võrgustik ja tugevad sõprussidemed.

Kuidas jõudsite mõtteni võtta perre vahetusõpilane? Meie pere vanemad lapsed on kodunt välja kolinud ja elu oli muutunud enesekeskseks. Pere koostegemised olid jäänud harvemaks, üks tuba seisis tühjana ja tütar teatas, et soovib endale vahetusõde, kellega oma värsket vahetusaasta kogemust jagada.

Vaatasime kaua Eestisse saabuvate vahetusõpilaste tutvustusi. Omal ajal Inglismaal tekkisid mul jaapanlastest sõbrannad, kellega hoiame Facebooki vahendusel siiani ühendust. Kuigi me ise Jaapa-



1. september. / Fotod: Sille Roots

nisse jõudnud ei ole, siis huvi teistsuguse kultuuri vastu on olemas.

Kuidas valiku tegime?

Kaalukeeleks Hana valikul sai foto, kus ta oli koos oma ema-isa ja koertega. Neil on kaks puudlit (lisaks veel kolm koera) ja meie perel oli samuti pikka aega kaks puudlit. Praegu on meil kodus üks vana koer, kes vajab mõistmist ja me

uskusime, et Hanal seda on ja me ei eksinud. Vahetusõpilase valikul soovitamegi elukõige sisetunde usaldamist.

Hana on neuu Jaapani suurlinnast Osakast. Nii tema ema kui ka öde on elanud USA-s, mistõttu ei ole Hana pärit tüüpilisest Jaapani perest. Huvitav on seegi, et tema pere elu on olnud hoopis teistsugune kui meil siin: kodus ärkas ta hommikuti enne teisi, et tund aega



Tallinna vanalinnas.

rõngiga kooli sõita ja tagasi jõudis siis, kui ema-isa juba magasid.

Talle meeldivad meie ühised õhtusöögid ja koostegemised. Kui Eestisse saabudes oli Hana inglise keel napp, siis nüüd peame juba pikki vestlusi eri teemadel. Räägime Eesti tavadest ja elust ning kuuleme vastuseid Jaapani omadest. Julgustame teda suhtlema, ise peale õppijatele tasuta kõrgharidus. Talle on nagu muinasjutt, et emapuhkusel säilib palk ja meil on lastehoiud ja koolis soe söök.

Uhkem kool kui Jaapanis

Esimene käik uude kooli – Tabasalu gümnaasiumi – pani Hana ahhetama, sest Jaapanis tal sellist uut ja uhket kooli ei olnud. Sisseelamine kooliellu on läinud hästi ning seda suu-

resti tänu koolile ja mentor-õpetajale. Loodame, et Hana leiab siit toredaid sõpru.

Turvaline ja sõbralik Eesti ning meie digiteenused on talle muljet avaldanud. Hana on käinud kaks korda rahvusoperis Estonia balletti vaatamas ja kontsertidel, Raekoja platsi jõulutulul, vanalinnas uisutamas, mitmel korral Tartus, Saaremaal, muuseumides ja kohvikutes ning oleme koos reisunud Stockholmisse. Hanal on telefonis fotokollektsioon Eesti linnade jõulukuusedest ja siin kaunistas ta esimest korda elus jõulupuud. Suur elamus on tähed taevast, sest Jaapani valgusreostus on selle võimatuks teinud.

Miks te talvel supi sisse nuudleid panete?

Nüüd, kus pool vahetusaastast on läbi, on vaid eesti keele oskus see, mis pole end veel

iga päev ilmutanud. Toiduga hakkab Hana harjuma, ka veivorst osutus sobivaks. Oleme hakanud tihedamini risotot ja sušit tegema ja kuigi Hana ütleb, et need on "Eesti moodi", sööb ta neid mõnuga. Meenub üks tore seik, kus me ühel talveõhtul Tikupoisis raameni suppi söime ja ta imestas: miks siin pannakse talvel supi sisse nuudlid, mida Jaapanis vaid suvel süüakse.

Meie maakodu saun on tema lemmik, kuid tiiki ja lumme ta veel tulnud ei ole. Ta käib nii spordiklubi jõusaalis kui ka rühmatreeningutes. Ütleb, et ei oleks uskunud, et see on nii huvitav ja mõnus. Samuti naudib ta vahelduseks Jaapani kiirrongidele jalutamist kooli ja tagasi.

Kõige suurem erinevus võrreldes Jaapaniga on õppimine. Kuigi me arvame, et Eestis õpitakse koolis palju ja jäetakse palju kodutööd, siis Jaapani kooliga pole see võrreldav. Hana on õnnelik, et sai jalgpalli MM-i ajal jaapanlaste mängu telerist nautida, sest samal ajal tegid tema Jaapani koolikaaslased teste ja õppisid öötundidelgi.

Hea on jälgida, kuidas üks tore noor inimene avatumaks ja julgemaks muutub. Mõnus on ka perena panustada ja pühenduda ning koostegemist nautida. Kas võtaksime kohe uue vahetusõpilase? Kunagi kindlasti. Julgustan kõiki seda sammu astuma! Meie elu on tänu vahetusõpilasele muutunud põnevaks ja maailmapilt avaramaks.

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Harku vallavalitsuse 17.01.2023 korraldusega nr 49 kehtestati Tabasalu alevikus Kuusiku tn 18 (katastritunnus 19801:002:0980) maaüksuse ja lähiala detailplaneering vastavalt Vahtra Grupp OÜ poolt (rg-kood 11176431) tööle nr 156-22. Detailplaneeringuga määratakse Kuusiku tn 18 maaüksusele ehitusõigus ühe üksikelamu ja kuni kahe abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 350 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katuse kalle on vahemikus 0–45° (lubatud katuse kalle ühekorruselisel ja kuni 7 m kõrgusel hoonel on vahemikus 0–30°. Lubatud katuse kalle kahekorruselisel ja kuni 7 m kõrgusel hoonel on vahemikus 0–15°. Lubatud katuse kalle kahekorruselisel ja kuni 9 m kõrgusel hoonel on vahemikus 30–45°. Kahekorruselise viilkatusega hoone puhul võivad ühekorruselised hoonesad olla lamekatusega). Juurdepääs planeeritavale alale on lahendatud olemasolevalt Kuusiku tänavalt. Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni baasil piirkonna vee-ettevõtja väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt. Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil kaart.harku.ee.

Harku vallavalitsuse 24.01.2023 korraldusega nr 70 kehtestati Muraste külas Kaare tee 6 (katastritunnus 19801:001:0202) maaüksuse ja lähiala detailplaneering vastavalt Evox OÜ (rg-kood 14390312) tööle nr DP-EX 4-19. Kaare tee 6 maaüksus on 100% elumumaa sihtotstarbega ja suurusega 5205 m². Ehitisregistri andmetel asub maaüksusel elamu, saun ja majandushoone. Detailplaneeringuga määratakse Kaare tee 6 maaüksusele ehitusõigus ühe üksikelamu, ühe ärihoone ja kuni kolme abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 500 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 7,5 m ja kuni 2 maapealset korrust. Ärihoone suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 7,5 m ja kuni 2 maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 5 m

ja üks maapealne korrus. Lubatud katuse kalle on määratud vahemikus 28–45°. Juurdepääs planeeritavale alale on lahendatud Kaare teelt. Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni baasil piirkonna vee-ettevõtja väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt. Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil kaart.harku.ee.

Harku vallavalitsuse 24.01.2023 korraldusega nr 72 kehtestati Kumna külas Liinivälja tee 7a (katastritunnus 19801:001:3369) maaüksuse ja lähiala detailplaneering vastavalt Hirundo OÜ poolt (rg-kood 11220970) tööle nr HDP-05/2021. Liinivälja tee 7a maaüksus on 100% maatulundusmaa sihtotstarbega ja suurusega 4996 m². Maaüksus on hoonestamata. Detailplaneeringuga moodustatakse Liinivälja tee 7a maaüksusest kaks elumumaa sihtotstarbega krunti. Moodustatavatele elumumaa kruntidele määratakse ehitusõigus ühe üksikelamu ja kuni kahe abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 350 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kuni 2 maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 4,5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katuse kalle on määratud vahemikus 15–35°. Juurdepääs planeeritavale alale on lahendatud olemasolevalt Kumna teelt mööda Liinivälja teed, Kivikirsi põik teelt. Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni baasil piirkonna vee-ettevõtja väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt. Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil kaart.harku.ee.

Harku vallavalitsuse 24.01.2023 korraldusega nr 73 kehtestati Tabasalu alevikus Punga tee 1 (katastritunnus 19801:002:2085) maaüksuse ja lähiala detailplaneering vastavalt KMK Studio OÜ poolt (rg-kood 10939407) tööle nr 2111. Punga tee 1 maaüksus, suurusega 2405 m², on elumumaa sihtotstarbega ja hoonestatud. Ehitisregistri andmetel paikneb maaüksusel üksikelamu. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on varem kehtestatud Tabasalu alevikus Punga tee 4, Punga tee 2, Punga tee 1, Punga põik 1 ja Punga põik 3

kinnistute ning lähiala detailplaneeringu ümberplaneerimine Punga tee 1 maaüksuse kohta sooviga suurendada hoonestusala ja ehitisealust pinda ning täpsustada ehitusõigust. Maaüksusele soovitakse püstitada peale olemasoleva üksikelamu ka abihoonete. Detailplaneeringuga määratakse Punga tee 1 maaüksusele ehitusõigus ühe üksikelamu ja ühe abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 330 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katuse kalle elamul on määratud vahemikus 0–30°. Juurdepääs planeeritavale alale on lahendatud olemasolevalt Punga põik tänavalt. Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni baasil piirkonna vee-ettevõtja väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt. Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil kaart.harku.ee.

Harku vallavalitsuse 24.01.2023 korraldusega nr 71 kehtestati Muraste külas Hirve tn 1 (katastritunnus 19801:001:0565) maaüksuse ja lähiala detailplaneering vastavalt Evox OÜ (rg-kood 14390312) tööle nr DP-EX-21. Hirve tn 1 maaüksus, suurusega 2442 m², on elumumaa sihtotstarbega ja hoonestamata. Detailplaneeringuga määratakse Hirve tn 1 maaüksusele ehitusõigus ühe üksikelamu ja kuni kahe abihoonete püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kuni 360 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kuni 2 maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 5 m ja üks maapealne korrus. Elamu ja abihoonete lubatud katuse kalle on määratud vahemikus 0–28°. Juurdepääs planeeritavale alale on lahendatud olemasolevalt Karu tänavalt mööda eraomandis olevat Kähriku ja Hirve tänavat. Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni baasil piirkonna vee-ettevõtja väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt. Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil kaart.harku.ee.

PLANEERIMIS- JA EHITUSOSAKOND

TEATED:

TEENUS

• Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsen, tel 5662 1300.

• Võsalõikus, raietööd mootorsaega, lumetõrje käsisahaga Harku vallas. Tel 521 4353, e-post sompaserv@gmail.com

• Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.

• Viime tasuta ära teie katkised ja kasutatud kodumasinad ja vanaraua, kompleksed elektri- ja elektroonikaseadmed. Helistada tel 565 1156.

OST

• Ostan kasutult seisva jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimi-

vaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisvauto@ gmail.com või 5618 8671. Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisvauto.ee.

• Ostan kasutusele jäänud seisva sõiduki – sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega, mitte sõidukorras. Oodatud kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järele tulen puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, e-post skampus@online.ee.

TÖÖ

• Juuksurile pakkuda töökoht. Väga hea asukohaga Keilas. Leping: osa/täis/FIE/OÜ. Info: tel 5330 4994.

MOTORHOME.ee
MATKAAUTODE MÜÜK JA RENT

ootab oma meeskonda Tabasalus

**PERENAINE-
PUHASTUSTEENINDAJAT**

Töö kirjeldus:

Otsime 0,5 - 0,7 koormusega toredate kolleegi, kes aitab tagada matkautode ja haagiselamute ettevalmistuse rendiks ja müügiks.

Ootused kandidaadile:

Armastad puhtust ja korda, oled kohusetundlik ja positiivne, omad B-kat. juhilube.

Pakume:

*Juhendamist töökohal ja valjapäev
Töötasu 8-10 EUR/tunnis
Tasuta lõunasööki*

Palun saada oma CV, hiljemalt 27.veebruariks e-posti aadressile: info@motorhome.ee

www.motorhome.ee

Kuidas kaitsta end netipettuste eest

Inimesel endal tuleb olla hoolas oma andmetega, et mitte sattuda pettuse ohvriks ja kaotada raha.

TRIIN ŠKUBEL

politsei- ja piirivalveamet, Lääne-Harju politseijaoskonna grupijuh

Kelmus on toime pandud raha kasutusele võtmisest saati, kuid aja jooksul on muutunud kelmuste iseloom ja toimepanemise viis. Kui veel mõni aasta tagasi pandi enamik kelmusi toime telefoni teel, siis nüüd levivad pettused peamiselt interneti teel. See aga tähendab, et aasta-aastalt laieneb ka ohvrite ring ning me peame olema valmis kaitsma end kelmide eest, kelle eesmärk on omandada meie isiklikke andmeid ja raha.

Netis levivad kelmused ja-gunevad laias laastus kaheks. Ühel juhul on tegu andmepüügi ehk netipettusega, kus

kasutajatelt püütakse välja petta isiklikke või tundlikke andmeid. Sageli sisaldab välja petetud info kasutajanimedid, paroole ja krediitkaardiandmeid. Tavaliselt tehakse seda e-kirja või kiirsuhtluse kaudu.

Hiljaaegu jõudis politseisse juhtum, kus kodanik nägi veebiküljel, mis esitles end jalasitootja Vans edasimüüjana, head pakkumist ja ostis sealt jalanõud 37 euro eest. Naine tasus ostu eest internetimaksega. Tegelikult aga kanti pärast kaardiandmete sisestamist tema kontolt tuvas-tamata Hiina arvelduskontole 40,49 eurot. Mõne aja pärast tehti samale kontole teinegi ülekanne summas 46,10 eurot. Seejärel sai naine aru, et asi ei ole õige, sulges oma kaardi ja pöördus politsei poole. Politsei tuvastas, et tegu oli võltsitud veebiküljega, mille domeeni ei ole registreeritud.

Ettevaatust – pangakõne

Teise enamlevinud netikel-muse puhul esinetakse tuntud

firma või riigiasutusena ees-märgiga panna ohver täitma nende korraldusi.

Kõige tavalisem näide sellistest kelmusest on viimasel ajal levinud nn pangakõned, kus inimesele helistatakse näiliselt panga telefoninumbrilt ja tutvustatakse end pangatöötajana. Nii juhtus ka hiljuti ühe naisega, kellele väideti telefoni, et tema pangarvelt üritatakse varastada raha. Varguse takistamiseks palus väidetav pangatöötaja sisestada naisel oma Smart-ID koodid, et pank saaks kontole panna kaitseprogrammi. Pärast kõnet märkas aga naine, et tema kontolt kanti välismaisele kontole 3045 eurot.

Selleks et mitte langeda kelmuse ohvriks, tuleb käituda järgmiselt:

- Suhtu internetis leiduvasse teabesse ülikriitiliselt. Eriti pööra tähelepanu kohtadele, kus palutakse saata andmeid oma dokumentidest, pangakaardist või kinnitada mingi toiming Smart-ID koodiga.

- Kaitse oma seadmeid viirusetõrjega. Üksnes toimiv viirusetõrje kaitseb sinu seadmeid.

- Kontrolli ja jälgi URL-aadressi. Kelmid üritavad väga täpselt jäljendada originaal-aadressi. Kui netikülje avalehe aadress sisaldab peale firma nime veel mingit kahtlast lühendit või sõna, kontrolli üle, kas nii peabki olema.

- Kontrolli domeeni registreeringut. Seda saab teha www.whois.com. Sisestades sinna lehekülje domeeni, saab kontrollida, kuhu ja millal on domeen registreeritud. Kui registreering puudub või on tegemist aastase registreerimisega, soovitan ostust loobuda.

- Tegutse kohe, kui on kahtlus, et sattusid kelmuse ohvriks. Kui edastasid kellelegi kaardiandmed, tuleb pangakaart kohe sulgeda. Kui said petta müügitehingul erisikuga, teavita sellest kohe portaali omanikku või administraatorit.

Partner
Meie müüme!

Ville Värk
513 2422



1PARTNER.EE

**SOOVID MÜÜA
KINNISVARA?**



ELERI SOONSEIN
+372 52 77 354
eleri@domare.ee

DOMARE
KINNISVARA

OÜ SINIIVIK GRUPP
teostab
vaipade puhastust
villa-, sünteetika-, kaltsu-
ja narmasvaipadele.
Transport uksest ukseni
tasuta.

5591 7562

- OÜ ELKE International kehtestab Lucca puurkaev-pumbamaja tarbe-joogivee müügihinnaks 2,14 eurot/m³ (ilma käibemaksuta) ja 2,57 eurot/m³ (koos käibemaksuga).
- Hind hakkab kehtima 1. märtsist 2023. aastal.
- Vee hind on kooskõlastatud konkurentsiameti poolt 24.01.2023. aastal otsusega nr.9-3/2023-002.

REKLAAM

Fortis
Spordikool

KERGEJÕUSTIK

LIITU FORTISE KLUBIGA

1-7.KLASS

TABASALUS

+372 5174241
kerli@skfortis.ee

sooduskood TABASALU

1 kuu tasuta + trennipusa

TRENNID TABASALU SPORDIKOMPLEKSIS



LILLEPERE KESKUS

Lillepere Keskus on perekeskus, mille eesmärk on pakkuda sotsiaalse rehabilitatsiooni- ja individuaalteenuseid. Oleme suunatud laste ja täiskasvanute igakülgse individuaalse arengu toetamisele. Meile on oluline luua hubane ning toetav keskkond nii spetsialistidele kui peredele.

Ootame oma meeskonnaga liituma **psühholoogi**.

Pakume:

- toetavat meeskonda ja kaasaegseid töötingimusi;
- motiveerivat palka;
- paindlikku tööaega, mis võimaldab töötada muu töö kõrvalt;
- võimalust anda oma panus arenevasse keskkonda ja teostada oma ideid.

Tööaeg: kokkuleppel
Toole asumise aeg: esimesel võimalusel
Töö põhiasukoht: MTÜ Lillepere Keskus, Kallaste tn 7, Tabasalu.
CV koos lühikese motivatsioonikirjaga saata e-posti aadressil: info@lillepere.eu
Lisainfo: e-posti aadressil või telefonil.

Lillepere Keskus
Kallaste tn 7, Tabasalu,
76901, Harku maakond

Lisainfo ja registreerimine
Telefon: +372 6 220 011
E-post: info@lillepere.eu

www.lillepere.eu

23. veebruaril traditsiooniline
kell 18:00 **ÕÖMATK**
1. matka algus: Muraste kool
(Lee tee 9)

kell 18:30
2. matka algus: Rannamõisa kirik

kell 19.30
TILGU SADAM sünnipäevale pühendatud
jalgsimatku rahvuslippude ja tõrvikutega

etendus TULETANTS

Võta kaasa:
• Eesti lipp
• tõrvikut või laternad
• rahvuslõõnabla
info: 5848 9661

• süüdatada tõke
• püstitada sõnavõttud
• kolayad (tamaalised) kookid
• esinevad rahvaansambad
• kartasupp ja kuulid tee

KUKKI KOHVIK
18. VEEBR.
KELL 17.00-19.00

MAAGIAHÕMMIK

• MULTIKAD
• Nõid Anna Skugen
• MULLIPIDU ja SUUR VÕLUMULL
• lõbusad mängud ja tantsud
• meisterdamine

Pilet: 5.00 €
salake: 1.00 €

Lõbus nõid Anna Skugen ja Väike Nõid

OOTAME UUSI TANTSIJAJD!

Tantsuproovid igal esmaspäeval kell 17:30
Kohtumispai Tabasalus,
Teenuste 2 saalis
Info: 53434367



JUHAN SMUULI JUTUSTUSE "SUVITAJAD" AINETEL

17. veebr. REEDEL
kell 19.00

Muraste kinopunkt
(Lee tee 9)

SUVITAJAD

KINODES 17. VEEBUEARIST

Meister on vaid kliki kaugusel:

MAALRITÖÖD
VIIMISTLUSTÖÖD
KARKASSITÖÖD
KROHVIMINE
PÕRANDATE EHITUS
PLAATIMINE

Telli: renditoojoud.ee
tel +372 5380 4290
info@renditoojoud.ee

RENDITOOJOUDEE



TREENING PLUS

TALVISED JOOKS-MATKAD 2022-2023

26.02 TABASALU
26.03 VÄÄNA-JÕESUU

OSALUSTASU 5€

Valikus kolm gruppi:
I grupp - ca 25km jooks-matk
II grupp - ca 20km jooks-matk
III grupp - ca 14km tempokas kõnd
Gruppidel on erinev liikumiskiirus ja raja pikkus

Rajal teeninduspunktid
Loosiahinnad osalejatele
Kõigile lõpetanutele kosutus

Rohkem infot ja juhend:
TREENINGPLUS



Pallas DESIGN

MASINTIKKIMINE
KÄSITÖÖKAARDID
KATSIKUKINGID

www.pallasdesign.ee
info@pallasdesign.ee
Tel. 5034400

Tegelen juba 8 aastat ripsmepikendustega. Teen ripsmete lamineerimist, kulmu hooldust ja püsimeiki. Töötan hoole ja armastusega.

f Lashes by Laura lehel
@lashes_laura

Töötan Murastes.
Võta ühendust 5561 0853.